

Католическият празник Тяло и Кръв Христови в българско и полско село (Съпоставително изследване)

Наталия Рашкова

(Резюме)

През XIII в. в календара на Католическата църква се установява специален ден за почит на Светото причастие – хлябът и виното, превърнати в Тяло и Кръв Христови. Отбелязва се навсякъде в католическия свят с тържествена литургия и процесия. Статията представя в сравнителен план теренни наблюдения и документация на този католически празник в две села в България и Полша – село Ореш, Свищовско (през 1995 и 2015 г.), и село Злакув Кошчелни, окръг Лович, войводство Лодз (през 2016 г.). Открояват се специфични характеристики в провеждането на деня на Тяло и Кръв Христови (Corpus Christi / Boże Ciało), предизвикани от различия в конфесионалната и културната история, от различните условия на практикуване на религиозни традиции.

Съпоставителното проучване показва значимостта на локалната определеност, изразявана чрез елементи на наследена традиционна култура. За българите католици културната обособеност се утвърждава предимно чрез религиозната им принадлежност, различна от преобладаващото в страната официално православно вероизповедание. Възраждането на празничните католически шествия в съвременността са израз на стремежа към устойчива връзка с възстановена родова и общностна конфесионална традиция. Съществен израз на локалната специфика в религиозната празничност на жителите на полското село е придържането към традиционни елементи от фолклорната култура, култивирали локалната религиозна традиция.

Ключови думи: католически празник Тяло и Кръв Христови; процесия; религиозна принадлежност; локална култура

Наталия Рашкова
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей
Българска академия на науките
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6
1113 София, БЪЛГАРИЯ
natalia.rashkova@iefem.bas.bg